

Nejdůležitější změny u pozice asistenta pedagoga ▼

Od 9. 3. 2018 začala školská poradenská zařízení doporučovat podpůrná opatření asistenta pedagoga ve změněné podobě. Druhá novela vyhlášky rozlišovala dvě různé podoby tohoto podpůrného opatření podle náročnosti činnosti zajišťované asistentem:

- asistent pedagoga poskytující individuální podporu při vzdělávání a výchově,
- asistent pedagoga zajišťující pomocné výchovné a organizační činnosti.

Školská poradenská zařízení vyhodnocovala, která z těchto podob je v daném případě potřebná pro naplňování práv žáka. Od 9. 3. 2018 se také začalo uplatňovat nové odstupňování činnosti asistenta pedagoga podle potřebného časového rozsahu. Dosavadní právní úprava vycházela ze čtyř možností (po čtvrtinách úvazku). Nová právní úprava umožňovala sedm různých časových rozsahů podpory, z nichž školské poradenské zařízení doporučilo tu, která nejlépe odpovídala potřebám žáka. Prostředky státního rozpočtu určené školám a školským zařízením v případě využití asistenta pedagoga výslovně počítají i s nezbytnou nepřímou pedagogickou činností.

Pozice asistenta pedagoga a jeho kompetence

§ 5

- 1 Asistent pedagoga poskytuje podporu jinému pedagogickému pracovníkovi při vzdělávání žáka či žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v rozsahu podpůrného opatření.

Asistent pedagoga pomáhá jinému pedagogickému pracovníkovi při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení žáka do všech činností uskutečňovaných ve škole v rámci vzdělávání, včetně poskytování školských služeb.

- 2 Asistent pedagoga pracuje podle potřeby se žákem, oddělením nebo studijní skupinou podle pokynů jiného pedagogického pracovníka a ve spolupráci s ním.
- 3 Asistent pedagoga, k jehož činnosti jsou stanoveny předpoklady v § 20 odst. 1 zákona, o pedagogických pracovnících, zajišťuje zejména:
 - přímou pedagogickou činnost při vzdělávání a výchově podle přesně stanovených postupů a pokynů učitele nebo vychovatele zaměřenou na individuální podporu žáků

a práce související s touto přímou pedagogickou činností,

- podporu žáka v dosahování vzdělávacích cílů při výuce a při přípravě na výuku, žák je přitom veden k nejvyšší možné míře samostatnosti,
- výchovné práce zaměřené na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků a další činnosti spojené s nácvikem sociálních kompetencí.

- 4 Asistent pedagoga, k jehož činnosti jsou stanoveny předpoklady v § 20 odst. 2 zákona, o pedagogických pracovnících, zajišťuje zejména:

- pomocné výchovné práce zaměřené na podporu pedagoga zvláště při práci se skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomocné organizační činnosti při vzdělávání skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- pomoc při adaptaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na školní prostředí,
- pomoc při komunikaci se žáky, zákonnými zástupci žáků a komunitou, ze které žák pochází,
- nezbytnou pomoc žákům při sebeobsluze a pohybu během vyučování a při akcích pořádaných školou mimo místo, kde škola v souladu se zápisem do školského rejstříku uskutečňuje vzdělávání nebo školenské služby,

- pomocné výchovné práce spojené s nácvikem sociálních kompetencí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jednomu žákovi nelze doporučit současně více než jedno podpůrné opatření spočívající ve využití asistenta pedagoga. Asistent pedagoga uvedený v odstavci 3 může za tím účelem zajišťovat i činnosti uvedené v odstavci 4.

Kvalifikační předpoklady pro výkon profese asistenta pedagoga

Kvalifikační předpoklady jsou dané zákonem o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (zákon č. 563/2004 Sb.).

§ 20

- 1 Asistent pedagoga, který vykonává přímou pedagogickou činnost ve třídě, ve které se vzdělávají děti nebo žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 16 odst. 9 školského zákona), nebo ve škole zajišťující vzdělávání dětí a žáků formou individuální integrace, získává odbornou kvalifikaci:

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v akreditovaném studijním programu v oblasti pedagogických věd,
- b) vysokoškolským vzděláním získaným studiem jiného akreditovaného studijního programu než podle bodu a) a také
- vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku,
 - studiem pedagogiky,
 - absolvováním vzdělávacího programu pro asistenty pedagoga uskutečňovaného vysokou školou nebo zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „studium pro asistenty pedagoga“),
- c) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením akreditovaného vzdělávacího programu vyšší odborné školy v oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením,
- d) vyšším odborným vzděláním získaným ukončením jiného akreditovaného vzdělávacího programu než podle písmene c) a také
- vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku,
 - studiem pedagogiky,
 - studiem pro asistenty pedagoga,
- e) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání s pedagogickým zaměřením,
- f) středním vzděláním s maturitní zkouškou získaným ukončením jiného vzdělávacího programu středního vzdělávání než podle písmene e) a také
- vzděláním v programu celoživotního vzdělávání uskutečňovaném vysokou školou a zaměřeném na pedagogiku,
 - studiem pedagogiky,
 - studiem pro asistenty pedagoga.
- 2 Asistent pedagoga, který vykonává přímou pedagogickou činnost spočívající v pomocných výchovných
- pracích ve škole, ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání, ve školském výchovném a ubytovacím zařízení, ve školském zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, získává odbornou kvalifikaci:
- a) vzděláním podle odstavce 1,
- b) středním vzděláním s výučním listem získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání a studiem pedagogiky,
- c) středním vzděláním získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání v oboru vzdělání zaměřeném na přípravu asistentů pedagoga,
- d) středním vzděláním získaným ukončením vzdělávacího programu středního vzdělávání a také
- studiem pedagogiky,
 - studiem pro asistenty pedagoga,
- e) základním vzděláním a studiem pro asistenty pedagoga.

Stanovení počtu dětí

Aktuální zásady pro stanovení celkového počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídách, odděleních a studijních skupinách a otázka počtu pedagogických pracovníků a organizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními:

§ 17

- 1 Ve třídě, oddělení nebo studijní skupině se může vzdělávat zpravidla nejvýše pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně, a to s přihlédnutím ke skladbě těchto podpůrných opatření a povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáků.
- 2 Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně nesmí přesáhnout jednu třetinu žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině.
- 3 Ve třídách, odděleních a studijních skupinách mohou vykonávat přímou pedagogickou činnost souběžně nejvýše tři pedagogičtí pracovníci, z toho nejvýše jeden asistent pedagoga, jehož činnost je vykonávána jako podpůrné opatření.
- 4 Ve třídách, odděleních a studijních skupinách zřízených podle § 16 odst. 9 zákona, ve kterých se současně vzdělávají nejméně dva žáci se středně těžkým mentálním postižením, těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem, vykonávají přímou pedagogickou činnost souběžně nejvýše čtyři pedagogičtí pracovníci. Omezení počtu asistentů pedagoga podle odstavce 3 se neuplatní.
- 5 Omezení podle odstavců 1 až 3 se neuplatní u mateřské a základní školy, které v jeho plnění brání plnění povinnosti přednostního přijetí dítěte podle § 34 odst. 3 nebo žáka podle § 36 odst. 7 zákona. V takové škole mohou v dotčené třídě, oddělení nebo studijní skupině vykonávat pedagogickou činnost souběžně nejvýše čtyři pedagogičtí pracovníci, z toho nejvýše dva asistenti pedagoga, jejichž činnost je vykonávána jako podpůrné opatření. Omezení podle odstavců 1 a 2 se dále neuplatní u střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy.
- 6 Ve třídě, oddělení nebo ve studijní skupině, která není zřízena podle § 16 odst. 9 zákona, se mohou s přihlédnutím k rozsahu speciálních vzdělávacích potřeb žáků vzdělávat nejvýše čtyři žáci uvedení v § 16 odst. 9 zákona. Omezení podle věty první se neuplatní u školy, které v jeho plnění brání plnění povinnosti přednostního přijetí dítěte podle § 34 odst. 3 nebo žáka podle § 36 odst. 7 zákona, a dále u střední školy, konzervatoře nebo vyšší odborné školy.

*Legislativní přehled zpracovala
Bc. Lenka Polášková,
specialistka na vzdělávání a pozici
asistenta pedagoga ve školství.*

Přehled financování asistentů pedagoga ▼

Rozlišujeme **dva druhy** asistentů pedagoga:

BĚŽNÝ PEDAGOGICKÝ PRACOVNÍK (učitel)

Čím se liší? Nedoporučuje jej školské poradenské zařízení.

Kde působí? Ve školách samostatně zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (v oborech vyjmenovaných v Příloze č. 2 nařízení vlády č. 123/2018, Sb.), tedy: **MŠ a ZŠ speciální**, v případě středního vzdělávání pouze obor **Praktická škola jednoleť a Praktická škola dvouletá**.

Jaký je stanovený rozsah přímé pedagogické činnosti? 36 hodin týdně.

Podle čeho bude financován? Podle toho, jak jej škola vykáže (PHmax). Platová třída se odvíjí od nejnáročnější činnosti, která je po asistentovi požadována podle Katalogu prací (nařízení vlády č. 222/2010 Sb.); započítávají se roky praxe (plně se započítá praxe v oboru, maximálně ze 2/3 praxe v závislosti na míře jejího využití; některou praxi nelze započítat vůbec).

*Přehled byl vypracován podle videokurzu **Nová pravidla financování asistenta pedagoga od 1. 1. 2020**, který ve spolupráci s Nakladatelstvím FORUM připravila JUDr. Hana Poláková, expertka na školskou legislativu a pracovní právo.*

PODPŮRNÉ OPATŘENÍ

Čím se liší? Doporučuje jej školské poradenské zařízení.

Kde působí? Ve školách, které realizují společné vzdělávání.

Jaký je stanovený rozsah přímé pedagogické činnosti? 32–36 hodin týdně (platí do 31. 8. 2021)

Dále se dělí podle odlišné činnosti a odlišných nároků na kvalifikační předpoklady:

„DRAHÝ“ ASISTENT PEDAGOGA

Čím se liší? Spolupodílí se na přímé pedagogické činnosti učitele.

Jaké má kvalifikační předpoklady? Alespoň dokončené střední vzdělání s maturitní zkouškou a absolvování kurzu pro asistenty pedagoga.

Jak je financován? Finanční normovaná náročnost se rekrutuje z **8. platové třídy 5. platového stupně**.

„LACINÝ“ ASISTENT PEDAGOGA

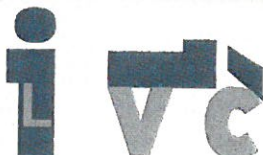
Čím se liší? Vykonává pouze pomocné práce.

Jaké má kvalifikační předpoklady? Postačuje dokončené základní vzdělání a absolvování kurzu pro asistenty pedagoga.

Jak je financován? Finanční normovaná náročnost se rekrutuje ze **6. platové třídy 5. platového stupně**.

SOUTĚŽ Luštíte rádi? Zkuste vyřešit následující **rébus**. Své odpovědi můžete posílat do **30. 11. 2019** na e-mailovou adresu **PruvodceSV@forum-media.cz**. Do předmětu zprávy uveďte heslo **SOUTĚŽ**. Redakční ceny do soutěže věnoval Národní institut pro další vzdělávání (NIDV), přímo řízená organizace MŠMT s celostátní garancí dalšího vzdělávání a profesního rozvoje pedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Ráno byli
v kleci dva
(doplňte dvě slova)

Lámete si hlavu a nemůžete na nic přijít?
Další nápovědu najdete na portále:
www.pruvodce-vzdelavanim.cz/bonusy-a-vzory

Pokud vás náš rébus inspiruje ke kratší povídce či anekdotě, neváhejte, napište nám ji. Nejlepšího autora odměníme ročním předplatným zdarma.